

THƯỜNG THỨC TÔN GIÁO

CÁCH TÍNH NGÀY LỄ PHỤC SINH MỘT CÁCH GIẢN TIỆN NHẤT

NGUYỄN VĂN NGHỆ^(*)

Khi tôi học tại Trường Đại học Khoa học Huế, trong một tiết học môn lịch sử thế giới khi giảng bài liên quan đến Công Giáo, thầy giáo nói rằng: các ngày lễ của Công Giáo thì thấy nắm vững nhưng riêng chỉ có ngày lễ Phục Sinh thì thấy chịu thua, năm nay thì ngày này, năm sau thì lại ngày nọ, không có một ngày nhất định. Sau đó tôi đã hướng dẫn cách tính ngày lễ Phục Sinh một cách giản tiện nhất cho thầy giáo ấy.

Ngày lễ Phục Sinh nhất định phải là ngày Chủ nhật và ngày lễ Phục Sinh lại phụ thuộc vào ngày lễ Vượt Qua của người Do Thái. Theo như Kinh Thánh Tân Ước thì Chúa Giêsu và các môn đệ ăn mừng lễ Vượt Qua vào đêm trước của ngày lễ Vượt Qua và Ngài đã chịu tử nạn vào chiều ngày thứ Sáu, chính ngày lễ Vượt Qua. Các môn đệ đã hạ xác Ngài xuống và an táng trong mộ đá. Sau đó Ngài đã phục sinh vào rạng sáng ngày Chủ nhật (ngày thứ nhất trong tuần). Ngày lễ Vượt Qua của người Do Thái được kỉ niệm theo ngày âm lịch. Khi dân Do Thái đang lưu đày bên nước Ai Cập thì Thượng Đế nói với Môise và Aaron: *Hãy nói với toàn thể cộng đồng con cái Israel rằng: “mùng 10 tháng này, ai nấy phải bắt một con chiên con, mỗi nhà một con. Nếu nhà ít người, không ăn hết một con chiên, thì phải mời người láng giềng đến nhà cho đủ số người để ăn một con chiên. Chiên đó không có tật gì, phải là chiên đực, được một năm tuổi. Có bất dê con cũng phải làm như thế. Vậy phải để dành cho đến ngày 14 tháng này, rồi vào lúc chập tối, toàn thể cộng đồng con cái Israel sẽ giết nó, lấy máu bôi lên khung cửa những nhà có ăn thịt chiên. Đêm ấy sẽ ăn thịt nướng với bánh không men và rau đắng. Phải ăn như thế này: phải thắt lưng, chân đi dép, tay cầm gậy và ăn vội vã: Vì đó là ngày Vượt Qua của Chúa...”*(sách Xuất Hành, chương 12, câu 1-11).

Thứ Sáu, lễ Vượt Qua của người Do Thái được kỉ niệm vào ngày 14 âm lịch. Biến cố Chúa Giêsu phục sinh xảy ra vào sau ngày kỉ niệm lễ Vượt Qua, như vậy phải sau ngày trăng tròn.

Để ấn định lễ Phục Sinh mỗi năm ta có thể tính như sau: *Lễ Phục Sinh nhất định là ngày Chủ nhật và ngày Chủ nhật ấy phải đứng kể sau ngày rằm (ngày trăng tròn), và ngày rằm ấy phải đứng sau tiết Xuân Phân (sau tiết Xuân Phân, còn có tiết Thanh Minh nhưng không lấy tiết Thanh Minh làm mốc thời gian, vì có năm thì lễ Phục Sinh lại đi sau tiết Thanh Minh, có năm lại đi trước tiết Thanh Minh). Tiết Xuân Phân là ngày 20 hoặc 21 tháng 3 dương lịch. Sau đây xin đơn cử vài dẫn chứng:*

Năm 2009. - Tiết Xuân Phân ngày 20/3/2009 (ngày 24/02/ Kỉ Sửu)

- Ngày rằm sau tiết Xuân Phân là rằm tháng 3 (09/4/2009)

- Chủ nhật Phục Sinh ngày 12/4/2009 (17/3/ Kỉ Sửu)

Năm 2010. - Tiết Xuân Phân ngày 21/3/2010 (06/02/ Canh Dần)

- Ngày rằm sau tiết Xuân Phân là rằm tháng 02 (30/3/2010)

- Chủ Nhật Phục Sinh ngày 04/4/2010 (20/02/ Canh Dần)

Năm 2011. - Tiết Xuân Phân ngày 21/3/2011 (17/02/ Tân Mão)

- Ngày rằm sau tiết Xuân phân là rằm tháng 3 (17/4/2011)

- Chủ nhật Phục Sinh ngày 24/4/2011 (22/3/ Tân Mão)

Năm 2012. - Tiết Xuân Phân ngày 20/3/2012 (28/02/ Nhâm Thìn)

- Ngày rằm sau tiết Xuân Phân là rằm tháng 3 (05/4/2012)

- Chủ nhật Phục Sinh ngày 08/4/2012 (18/3/ Nhâm Thìn)

Chúng ta có trong tay cuốn lịch Vạn Niên và theo công thức này chúng ta có thể biết được ngày lễ Phục Sinh trong những năm sắp đến./.

*. Thị trấn Diên Khánh, tỉnh Khánh Hòa.